

عنوان مقاله:

مسلک العارفین کهن ترین متن بازمانده از طریقت خواجگان

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 14، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

مریم حسینی - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مسلک العارفین یکی از متون دوره پیشانقشبندی مربوط به دوره خواجگان کتابی است. مولف آن، محمد بن احمد بن محمد بخاری و یا محمد بن احمد اسعد بخاری است. این کتاب از مهم ترین منابع شناخت طریقت خواجگان پیش از شکل گیری سلسله نقشبندی و بهاء الدین محمد نقشبند (م. ۷۹۱ ق.) است و تاکنون منتشر نشده است. در این مقاله ضمن معرفی کتاب، وجوه اهمیت آن نشان داده می شود. از این کتاب دو تحریر باز مانده است. تحریر اول آن، تحریر کوتاه هفده بابی و تحریر بلند بیست و سه بابی تحریر دوم آن است. مهم ترین اطلاعاتی که در کتاب مسلک العارفین وجود دارد درباره سلسله های خواجگان و شاخه های آن است. در این اثر درباره اختلاف جانشینان غجدوانی بر سر ادای ذکر خفی و جلی اطلاعاتی وجود دارد که نشان می دهد چگونه سلسله خواجگان به دو گروه تقسیم شدند. همچنین برخی اصطلاحات نقشبندی که جزو اصول هشتگانه جای دارند (مانند «خلوت در انجمن» و «سفر در وطن») در این کتاب آمده است. فصلی با عنوان خرقة نیز در این کتاب موجود است که اطلاعات منحصر به فردی درباره انواع رنگ خرقة و تناسب آن با احوال صوفی به ما می دهد. روش این پژوهش توصیفی تحلیلی است که با پژوهشی تاریخی همراه شده است.

کلمات کلیدی:

نقشبندی، خواجگان، مسلک العارفین، اصول نقشبندی، ذکر خفی و جلی، خرقة

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1513770>

